

Напори Вашингтона и Брисела да осујете пројекат „Јужни ток”, који је из Анапеа требало испод Црног мора да допрема руски гас до Бугарске, а преко Србије до Италије, Аустрије и Француске, могао би скупо да кошта Бугарску уколико јој њени западни пријатељи ускоро не припомогну у проналажењу алтернативног снабдевања гасом, пошто ова земља увози 80 одсто гаса из Русије, а чак 100 одсто зависи од Москве у нуклеарној енергетици.

Одустајање Русије од обнове два нуклеарна реактора у Бугарској уз одустајање од „Јужног тока” било би равно катастрофи, рекао је Бојко Борисов, премијер ове наше суседне земље приликом недавне посете Џона Керија, америчког државног секретара Бугарској. Борисов сматра да би Бугарска требало да постане центар дистрибуције гаса за чланице ЕУ у региону, као и за земље Енергетске заједнице, што значи и за Србију, и то баш на месту где Русија планира да изгради цевовод вредан више милијарди долара. Додатно, „Бугарској прети опасност да иде на суд због „Јужног тока”, објаснио је Борисов.

Џон Кери: Бугарска је направила тешке одлуке како би заштитила своју енергетску будућност од Русије

САД се, како су пренели бугарски медији после сусрета Борисова с Керијем, спремају да помогну „јер је Бугарска направила тешке одлуке како би покушала да заштити своју енергетску будућност од Русије”, рекао је Кери, мислећи на улогу Софије у „Јужном току”, признајући да постоји ризик од руске освете, уколико јој Русија заврне гас.

С друге стране многи у Софији, наводе тамошњи медији, и даље жале за пројектом „Јужни ток” због оправданог страха да би поново могло да буде несташице гаса, као 2006. и 2009.

– Иако притискамо Бугарску да више „не леже у кревет” са Русијом, ипак нисмо дошли са добрим алтернативним планом, истакао је Тим Борема, експерт за европску енергију на бруклиншком институту.

Бугарска очекује да ће им САД обезбедити политичку и финансијску подршку за конструисање новог тока који би међусобно повезао балканске земље, попут Бугарске, Румуније, Србије и Хрватске, али и обезбедио алтернативне изворе гаса. Идеја је, како са сазнаје, да се руски гас не избацује са бугарског тржишта, већ да се Бугарској и њеним комшијама омогући избор како би се побољшала њихова безбедност и учврстиле њихове економије.

Другим речима, идеја је да се уради оно што је Русија пропустила да уради изградњом „Јужног тока”, односно да се направи функционално тржиште које би радило по међународним тржишним нормама и које би омогућило конкуренцију.

С друге стране, Москва се спрема да изгради други систем гасовода до Турске и да

направи гасно чвориште на граници Турске и Бугарске што је Европска комисија подржала. „Гаспром” је већ предао захтев антимонополској комисији за стицање удела у турској трговинској компанији „Акфел Газ”, чиме ће постати монополиста у Турској.

Поруке које, међутим, последњих дана стижу из Турске од неименованих извора, говоре да званична Анкара неће даље водити разговоре с Москвом око „Турског тока” све док не испреговара довољно ниску цену руског гаса за себе. Анкари није право што Немачка има нижу цену гаса од оне која је њој понуђена. За сада је та цена нижа за око шест одсто, али ни то за Турке није довољно јефтино.

Само лепе жеље Бугарске

Упитан шта би за Србију, као члана европске енергетске заједнице значило да Бугарска постане центар дистрибуције гаса за чланице ЕУ у региону, као и земље Енергетске заједнице, Војислав Вулетић, председник Удружења за гас Србије, каже, да су то само лепе жеље Бугарске.

– Ко ће Бугарској дати новац за то? Америка? И да јој да те паре, Бугарска пре тога мора да клекне пред Москвом и замоли је да преко њене територије транспортује толике количине гаса да би постала гасно чвориште. Онај ко добије такву улогу тај би имао највећу зараду од транзитне таксе, а истовремено би за себе обезбедио нижу цену гаса. Зашто би Руси дали Бугарима ту привилегију када су они главни кривци за одустајање од „Јужног тока”, пита Вулетић.

(Политика)